
INVENTAIRE ARCHEOLOGIQUE - HUIS DER ONVRIJE SCHIPPERS

Verleden jaar werd het Huis der Onvrije Schippers op de Koornlei geres-
taureerd. Wij gaan eens kijken wat Victor Van der Haeghen over dit gil-
dehuis schreef op 4 maart 1898 in de "Inventaire archéologique de
Gand" onder de rubriek "Burgerlijke gebouwen - Koornlei - 18e eeuw -
1740".

Wij geven hier een vertaling van deze in het Frans opgestelde fiche :

Vanaf de 14e eeuw komen wij naast de Vrije Schippers die verenigd wa-
ren in een machtige nering, Onvrije Schippers tegen die, zonder te genie-

ten van de privileges die toegekend waren aan de eersten, nochtans een wettelijk georganiseerde broederschap vormden.

Het *corpus van de onvrije schippers* vergaderden gewoonlijk in een herberg. Maar er waren nadelen verbonden aan deze stand van zaken : er waren archieven die moesten bewaard worden en men hield niet van de openbaarheid der zittingen.

Bij een resolutie van 2 juni 1739 besloten de Onvrije Schippers (1) de herberg *het Hertjen* te kopen waarvan het salon (*de beste camer*) perfect geschikt was voor hun samenkomsten.

Nauwelijks eigenaar geworden, dachten zij er aan de gevel van het gebouw te wijzigen en legden aan de Schepenen van de Keure een ontwerp voor dat bewaard wordt in het Stadsarchief. De toestemming om de voorgestelde wijzigingen uit te voeren werd hun verleend de 24e januari 1740.

Opgevat in de Louis XV-stijl herinnert het geheel nog wat aan de Régence. De gevel is rijkelijk versierd met zijn dolfijnen, zijn leeuwenkoppen en zijn ontzaglijke ankers.

Wanneer men abstractie maakt van zekere details, is dit gebouw zoals het nu bestaat, nog ongeveer conform met het oorspronkelijk plan.

Men ziet er enkel de deur niet meer die zich bevond rechts van de toeschouwer en welke men bereikte langs een trap met vijf treden. De koperen windwijzer in de vorm van een schip staat nog steeds bovenop de gevel, maar zijn onderstel is gedeeltelijk verdwenen.

Stadsarchief. Documenten over de onvrije schippers
(reeks 180.1) - Collectie *Huizen*, reeks 535, Nr. 143
- De Potter, *Gent*, Deel VII, p. 337.

NOOT

- (1) Een enkele van de confreers had zich verzet tegen de aankoop "Midts datter maer eenen en is gheweest die contrarie was, dewijle de vergaederkamer tsijnen huijse wiert ghehouden, ende in de veranderinghe sijnen intrest besloten was."
(Verzoekschrift van 1739, reeks 180.1)

EEN ZONDERLING HUURCONTRACT

Act(um) deser XII januarij 1621.

Ten selven daghe op de req(ueste) gepresenteert aen schepenen by lieven Seseyn hovenier, es hem geconsenteert continuatie van huyshuere van seker huyseken staende aen tgroot vleeschhuys competerende deser stede voor den tydt van eenen jaere ingaende opde VI deser maendt midts by hem supleant in plaetse van huyshuere leveren de jeghens den X van meye 1621 (1) eerstcommende men de botte maeltydt van mynen heeren de commissarissen tot tvermaeken van de wet deser stede alle de